

## KONSERWACJA ZABYTKÓW - ANTONI GUZIK

ul. Czatkowice Dolne 137      32-065 Krzeszowice  
NIP 6771127492      tel. +48 604 507 119  
arsguzik@gmail.com  
www.konserwacjazabytkow.com.pl

### PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

### STAN ZACHOWANIA OBIEKTU PRZED KONSERWACJĄ

### PROSPEKT ORGANOWY I EMPORA CHÓRU MUZYCZNEGO W KOŚCIELE PARAFIALNYM P.W. ŚW. MIKOŁAJA W BIAŁYM KOŚCIELE



Urządowski  
Najwyższe Konserwator Zabytków  
w Krakowie  
31-009 Kraków, ul. Kanonicza 2  
24.09.2021  
UZGODNIONO  
dnia 03.09.2021  
49 2R-I 5144.49.2021/4  
POW 2R-I 5144.49.2021

Krzeszowice, 10.09.2021 r.

## PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH,

### STAN ZACHOWANIA OBIEKTU PRZED KONSERWACJA

## PROSPEKT ORGANOWY I EMPORA CHÓRU MUZYCZNEGO W KOŚCIELE PARAFIALNYM P.W. ŚW. MIKOŁAJA W BIAŁYM KOŚCIELE

### I. HISTORIA

**Parafia Biały Kościół** leży na terenie Jury Krakowsko - Częstochowskiej w odległości 15 km od centrum Krakowa. Ograniczają ją trzy doliny Jurajskie: Dolina Prądnika, Dolina Kluczwoły i Dolina Będkowska. Za ks. Wiśniowskim podaje, że w roku 1440 stał tu kościół pod wezwaniem św. Marii Magdaleny. Kolatorem zaś kościoła był Stanisław Korzekwicki herbu Syrokomla.

W XV wieku dziesięcina ze wsi Biały Kościół szła dla kościoła Wszystkich Świętych w Krakowie Wizytacja Kunickiego z 1727 r. świadczy, że rocznicę konsekracji kościoła obchodzono w I niedzielę po Podwyższeniu Krzyża Świętego. kolatorem wtedy był Michał Jordan z Zakliczyna, wojewoda Braclawski, starosta dobczyński, dziedzic wsi. Inwentarz spisany w roku 1862 z okazji przekazania parafii po śmierci ks. Jana Naporskiego ks. Józefowi Słupieńskiemu obejmuje spis dokumentów przechowywanych w archiwum parafialnym, z których najstarszy nosił datę 1440. Archiwum to przeniesione zostało prawdopodobnie do archiwum diecezjalnego w Kielcach. Niektóre z tych dokumentów zostały przepisane i te odpisy - sporządzone niezbyt fachowo znajdują się w archiwum parafialnym.

Dawne inwentarze podają, że kościół parafialny, miał na kamiennych odrzwiach wyrytą datę 1411. Datę tą nie można się sugerować, bo mogła to być data remontu kościoła i zbudowania nowych odrzwi. Kościół ten rozebrał w roku 1876 ks. Wincenty Kozłowski, aby na jego miejsce wybudować nowy, zresztą niewiele większy i za mały na potrzeby parafii. Rozebrany kościół miał prezbiterium sklepione, a w nawie strop drewniany. Nad środkiem kościoła wieżyczka z sygnaturką. Posadzka w kościele w połowie kamienna a w połowie z desek. Do kościoła były dwa wejścia, od strony południowej przez kruchtę murowana i przez drzwi główne w ścianie zachodniej. Wierzy nie było. Po stronie lekcji był ołtarz P. Jezusa Ukrzyżowanego.

Wizytacja ks. Biskupa Oborskiego świadczy, że kościół był konsekrowany na tytuł św. Mikołaja Bpa i św. Marii Magdaleny. Z czasem kult św. Marii Magdaleny upadł, a od roku 1826 ks. Biskup Woronicz ustanowił drugim patronem kościoła św. Michała Archanioła.

Kościół wybudowany przez ks. W. Kozłowskiego konsekrował ks. Biskup Kuliński na tytuł św. Mikołaja i św. Michała Archanioła. Kościół ten zbudowany jest z materiału miejscowego, to znaczy z wapienia, w stylu pseudo gotyckim. Wystrój ma pseudo barokowy<sup>1</sup>.

<sup>1</sup> Ks. Kazimierz Gałoński, rękopis, 31.01.1966. Biały Kościół.



**Ekлекtyczny prospekt organowy i empora chóru muzycznego** pochodzi z końca XIX w. i wykonany został przez rzeźbiarza Pawła Turbasa (*Paweł Turbas urodził się w 1851 roku w Bieńczycach koło Krakowa. W 1883 roku poślubił Helenę Pasternak z Białego Kościoła. W świątyni w Białym Kościele zrealizował swoje pierwsze zamówienie. Naukę rozpoczął wbrew woli ojca, za co został wydziedziczony, a po jego śmierci odmówił przyjęcia spadku. Niejasne są koleje jego edukacji artystycznej. Pośrednio miał być wychowankiem krakowskiej Szkoły Sztuk Pięknych za czasów Jana Matejki. Przez jakiś czas pracował też w zakładzie rzeźbiarskim Franciszka Wyspiańskiego (ojca Stanisława Wyspiańskiego). Wraz z rodziną osiedlił się w Olkuszu, gdzie urządził sobie pracownię. Podczas swojej działalności artystycznej miał wielu współpracowników, m.in. syna Władysława oraz stolarzy i rzeźbiarzy z miejscowości, w których realizował zamówienia. Często też przeprowadzał się z rodziną do miejsc, gdzie aktualnie pracował. Wykonywał ołtarze, ambony, rzeźby, konfesjonały, feretrony, chrzcielnice, ławki i inne sprzęty kościelne. W jego twórczości widoczne są wpływy historyzmu i inspiracje Witem Stwoszem, ale również regionalnymi twórcami, swoimi współpracownikami. Jego dzieła znajdują się m.in. w kościołach w Białym Kościele, Bolesławiu, Kłobucku, Nivce, Olkuszu, Sosnowcu, Wawrzeńcycach i Zagórz. Turbas zmarł w Olkuszu w 1921 roku*)<sup>2</sup>

## II. OPIS PROSPEKTU ORGANOWEGO I EMPORY CHÓRU MUZYCZNEGO

**Prospekt organowy** – złożony z dwóch identycznych szaf prospektowych o formach architektonicznych; na płycinowej podbudowie, zasadniczo 5 – osiowe, z dodatkową, cofniętą osią przy jednym z boków; osie skrajne i środkowa zwieńczone belkowaniem (oś środkowa, najwyższa, z przerwany trójkątnym przyczółkiem): piszczałki prospektowe w układzie: 5+6+7+6+5[+4]; dekoracja snycerska; eklektyzm; kon. XIX w. drewno malowane i złocone.

**Empora chórowa** – siedmioosiowa, z artykulacją płycinowymi pilastrami; w osiach uszate płyciny wypełnione dekoracją snycerską; wsparta na czterech filarach; balustrada schodów pełna, płycinowa, dekorowana snycerką; eklektyzm; kon. XIX w.; drewno malowane i złocone.

## III. BUDOWA TECHNOLOGICZNA OBIEKTU

### A. TECHNIKA WYKONANIA

wys. prospektu – 3,66 m  
szer. jednej szafy prospektu – 2,95 m  
głębokość prospektu – 2,20 m

wys. empory – 4,96 m  
szer. empory – 9,95 m  
głębokość empory – 2,80 m

<sup>2</sup> Chrzanowski Tadeusz, Kornecki Marian, "Sztuka Ziemi Krakowskiej", Kraków 1982

**Struktura architektoniczna** - konstrukcja empory wykonana została z drewna iglastego (sosna), główny element nośny to belka poprzeczna o przekroju: 26 x 26 cm, rozpięta na całą szerokość nawy (9,95 m) i zakotwiona w jej pd. i pn. ścianach. Do belki poprzecznej zamocowano dwanaście krótszych (2,70m) belek wzdłużnych o przekrojach 26 x 26 cm i 12 x 12 cm, których końce zakotwione zostały w ścianie zachodniej nawy. Konstrukcja ta została oszalowana drewnianym, płycinowym podniebieniem empory a na wierzch nabito podłogę chóru. Belka poprzeczna podparta została do posadzki czterema filarami z litego drewna o przekroju 17 x 17 cm w części centralnej i 28 x 28 cm w części cokołowej. Balustrada empory o wymiarach 9,95 x 1,28 m wykonana została z drewna iglastego i ma budowę ramową z podziałem na siedem filunków i sześć pilastrów. Na wierzch balustrady nałożono dębowy parapet. Na emporę od północy prowadzą łamane schody z pełną płycinową balustradą.

Prospekt organowy złożony jest z dwóch identycznych szaf o formach architektonicznych i wymiarach 3,66 x 2,95 x 2,20 m, wykonany z drewna iglastego. Szafy spoczywają na podłodze empory a od tyłu przylegają do ściany zachodniej nawy.

Poszczególne elementy konstrukcji i struktury architektonicznej łączone są na czopy, wpusty, jaskółcze ogony i klejone „na styk”. Struktura architektoniczna pierwotnie malowana w technice olejnej (marmoryzacją) w kolorze brązowo ceglastym, bezpośrednio na drewnie, przemalowana jest trzykrotnie farbami olejnymi. Zastana kolorystyka struktury to kolor biały. Gzymsy, profilowane listwy pozłoczone zostały na mikstion z wykończeniem matowym. W trakcie odnawiania ołtarza w ub. stuleciu pierwotne złączenia zostały przykryte folią nieszlachetnego metalu (szlakmetal) na mikstionie olejnym.

**Elementy snycerskie** wykonane zostały z drewna lipowego. Drewno pokryte zostało warstwowo, dość grubo, zaprawą klejowo kredową. Pierwotnie elementy rzeźbiarskie zostały pozłoczone złotem płatkowym w technice czerwonego pulmentu, z wykończeniem matowym i na połysk, w późniejszym okresie powierzchnie te pokryto szlagmetalem na mikstionie i zabezpieczono szelakiem.



## B. STRATYGRAFIA OBIEKTU

### Stratygrafia przed konserwacją

Obiekt posiada cztery warstw chronologiczne i czternaście warstw technologicznych.

| Warstwy Technologiczne | Oznaczenia graficzne warstw | Warstwy Chronologiczne | Datowane       | Opis warstw                         |
|------------------------|-----------------------------|------------------------|----------------|-------------------------------------|
| 1                      |                             | IV                     | II. poł. XX w. | Szelak                              |
| 2                      |                             |                        |                | Szlakmetal                          |
| 3                      |                             |                        |                | Mikstion                            |
| 4                      |                             |                        |                | Olejne przemalowanie struktury      |
| 5                      |                             |                        |                | Kity kredowo klejowe                |
| 6                      |                             | III                    | II. poł. XX w. | Olejne przemalowanie struktury      |
| 7                      |                             |                        |                | Kity kredowo klejowe                |
| 8                      |                             | II                     | I poł. XX w.   | Olejne przemalowanie struktury      |
| 9                      |                             | I                      | III ćw. XIX w. | Polichromia olejna struktury        |
| 10                     |                             |                        |                | Złoto płatkowe                      |
| 11                     |                             |                        |                | Pulment czerwony                    |
| 12                     |                             |                        |                | Zaprawa klejowo kredowa             |
| 13                     |                             |                        |                | Drewno lipowe el. rzeźbiarskich     |
| 14                     |                             |                        |                | Drewno iglaste architektury ołtarza |

#### IV. STAN ZACHOWANIA OBIEKTU

**Struktura architektoniczna i konstrukcja** w całości zaatakowane są przez czynne, owadzie szkodniki drewna. Widoczne są liczne otwory wylotowe po metabolitach tych szkodników. W podłodze empory i stopniach schodów występują duże ubytki drewna spowodowane niszczyielską działalnością drewno jadów. Łączenia desek są porozklejane a gniazda łączy w wielu miejscach są rozluźnione. Struktura nosi ślady napraw i wymian stolarskich. Część drewnianych filunków w architekturze szaf prospektu organowego wymieniono na sklejkę drewnianą a kontuar organowy i wewnętrzną część balustrady empory pokryto współczesnym materiałem – laminowaną płytą pilśniową w kolorze białym.

W czasie kolejnych renowacji obiektu założono kity w miejscach ubytków drewna i pierwotnej polichromii, wyrównano całą powierzchnię (gruboziarnisty papier ścierny) i w 100%, trzykrotnie przemaalowana strukturę olejno. Przemaalowania te w niektórych miejscach są zdaszgowane i odspojone od polichromii pierwotnej tworząc jej naturalne odkrywki. Pierwotna polichromia struktury (malatura olejna - marmuryzacja w kolorze brązowo ceglasmym) jest przetarta i na całej powierzchni posiada duże obszary ubytków do drewnianego podłoża, pomimo złego stanu, zachowana jest na dużych obszarach występowania. Warstwa wykończeniowa pierwotnej polichromii - brunatny laserunek jest mocno związana z pierwszym przemaalowaniem olejnym i ma znikomą przyczepności do spodniej malatury. Ostatnia warstwa przemaalowania jest bardzo mocno zabrudzona.

**Elementy snycersko rzeźbiarskie** zaatakowane są przez owadzie szkodniki drewna. Występują drobne ubytki form rzeźbiarskich. Zaprawa na elementach rzeźbiarskich jest miejscami spękana, odspojona od podłoża, miękka. zniszczenia te powstały na skutek rozkładu spoiwa organicznego spowodowanego działalnością mikroorganizmów w środowisku podwyższonej wilgoci. W trakcie poprzednich renowacji ołtarza z większości elementów snycerskich i złożonych elementów architektonicznych usunięto pierwotne zaprawy i złączenia do drewnianego podłoża następnie wszystkie te elementy pokryto szlakmetalem na olejnym mikstionie, częściowo bezpośrednio na drewnie.

#### V. PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

##### **Główne wnioski i założenia konserwatorskie**

W latach 2016 – 2020 przeprowadzona została konserwacja dwóch, bliźniaczych ołtarzy bocznych na tęczu: p.w. św. Michała Archaniola i św. Antoniego. Planowane prace przy chórze zmierzają do zatrzymania jego biologicznej degradacji i ujednolicenia estetyki wyposażenia świątyni. Głównym celem planowanej konserwacji ołtarza jest powstrzymanie biologicznej destrukcji i ustabilizowanie techniczne jego drewnianych elementów oraz przywrócenie obiektowi jego pierwotnych cech oddziaływania plastycznie estetycznego. Należy wykonać dezynsekcję i impregnację wzmacniającą wszystkich elementów obiektu, wykonać konserwację techniczną polegającą na klejeniu ruchomych elementów ołtarza oraz rekonstrukcji brakujących elementów rzeźbiarskich. Usunięcie sklejk i płyty laminowanej i zastąpienie ich elementami drewnianymi, Zastąpienie bardzo zniszczonych elementów użytkowych (podłoga empory i stopnie schodów) nowymi wykonanymi z drewna elementami. Należy usunąć przemaalowania olejne ze struktury architektonicznej oraz usunąć szlagmetal z elementów rzeźbiarskich. W celu przywrócenia pierwotnej kolorystyki obiektu należy wykonać konserwację techniczną odsłoniętej malatury (marmoryzacja), uzupełnić jej przetarcia i wykonać rekonstrukcję większych ubytków. Podobnie



Na elementach rzeźbiarskich należy wykonać rekonstrukcję złoceń i srebrzeń w technice pulmentowej.

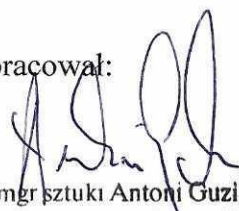
### **Postępowanie konserwatorskie dla struktury architektonicznej i złożonych elementów rzeźbiarskich**

1. Wykonanie dokumentacji fotograficzno-inwentaryzacyjnej przed konserwacją.
2. Zdemontowanie wszystkich elementów rzeźbiarsko-snycerskich ze struktury obiektu.
3. Rozmontowanie poszczególnych elementów architektury szaf prospektu organowego.
4. Zdemontowanie podłogi empory.
5. Usunięcie z obiektu wtórnych uzupełnień struktury architektonicznej wykonanych z laminowanej płyty pilśniowej i sklejk.
6. Odczyszczenie wszystkich el. obiektu z przylegającej warstwy brudu i kurzu.
7. Wstępna dezynfekcja elementów struktury i el. rzeźbiarskich preparatem bakteriobójczym STERINOL, PZF Polfa S.A. i roztworem fenolu w alkoholu etylowym przez natrysk.
8. Usunięcie przemalowań z pierwotnej polichromii struktury architektonicznej.
9. Usunięcie szlagmetal i mikstionu z pierwotnie złożonych elementów architektonicznych i rzeźbiarskich ołtarza.
10. Usunięcie wtórnych-nieprawidłowo wykonanych kitów i zapraw kredowo-klejowych.
11. Podklejenie złuszczeń i pęcherzy pierwotnej zaprawy na el. struktury żywicą PLEXTOL B-500, Lascaux, Farbenfabrikation.
12. Dezynsekcja wszystkich elementów rzeźbiarsko-snycerskich i struktury i elementów konstrukcyjnych obiektu preparatem owadobójczym XIREIN, Bresciani s.r.l. It.
13. Strukturalna impregnacja wzmacniająca elementów konstrukcyjnych preparatem konsolidującym PU-HOLZVERFESTIGUNG, Remmers Baustofftechnik GmbH.
14. Strukturalna impregnacja wzmacniająca elementów głęboko reliefowych roztworem kopolimeru metakrylanu butylu z kwasem metakrylowym, HECOL KL w roztworze z octanu etylu i ksylenu, HEKO Zakład nr 2 Oświęcim, metodą przez zanurzenie.
15. Zastopowanie migracji żywicy na powierzchnię przez zastosowanie cieczy (benzyna) o prężności par większej od tej którą posiada medium żywicy (ksylen) oraz przez szczelne owinięcie impregnowanych elementów folią polietylenową.
16. Odczyszczenie impregnowanych elementów z nadmiaru impregnatu.
17. Klejenie pęknięć i wzmacnianie rozluźnionych gniazd łączeń struktury.
18. Wykonanie koniecznych napraw i wzmocnień elementów konstrukcji empory.
19. Uzupełnienie ubytków oraz brakujących elementów struktury (część filunków szaf prospektu, obudowa kontuaru, odwrocie balustrady empory) drewnem świerkowym.
20. Wykonanie rekonstrukcji stopni schodów na emporę
21. Uzupełnienie ubytków i brakujących form rzeźbiarskich w drewnie lipowym.
22. Zabezpieczenie wykonanych uzupełnień przed grzybami, pleśniami i drewnojadami środkami CUPRINOL, Dry Rot Killer i CUPRINOL 5 Star Wood Treatment, Cuprinol Limited, Somerset, UK.
23. Uzupełnienie ubytków zaprawy el. snycerskich gruntem z kredy bolońskiej i kleju króliczego prod. J.G.Eitzinger GmbH. Schwabach z dodatkiem plastyfikatora – terpentyny weneckiej prod. TALENS, Apeldoorn, Holland.

24. Opracowanie powierzchni kitów kredowo klejowych.
25. Pokrycie kitów i nowych zapraw w partiach złożonych kilkoma warstwami czerwonego pulmentu prod. LEFRANC & BOUERGOS, France .
26. Rekonstrukcja złoceń i srebrzeń na elementach rzeźbiarskich złotem płatkowym i srebrem proszkowym (strącanym) Busse KG. Blattgoldfabrik, Schwabach.
27. Zabezpieczenie powierzchni srebrzonych lakierem nitrocelulozowym
28. Pogłębienie matowych partii złoceń roztworem kleju króliczego w wodzie.
29. Zabezpieczenie kitów na strukturze roztworem żywicy akrylowej PARALOID B 82, Rohm and Haas, USA, w etanolu.
30. Werniksowanie wstępne struktury werniksem retuszującym, art. 1623, MAIMERI, Mediglia, ( MI ), Italy.
31. Punktowanie i wykonanie rekonstrukcji ubytków marmoryzowanych struktury farbami o spoiwie z żywicy ketonowej, RESTAURO, firmy Maimeri.
32. Końcowe werniksowanie elementów polichromowanych, światłotrwałym i odpornym na starzenie się półmatowym werniksem akrylowym, P. 550-40, LASCAUX, Suisse.
33. Zmontowanie struktury oraz wszystkich elementów rzeźbiarsko snycerskich w miejscu ich naturalnej ekspozycji.

Krzeszowice, 10-09-2020

opracował:



mgr sztuki Antoni Guzik  
konserwator dzieł sztuki  
dypl. ASP Kraków, nr 3054



**PROSPEKT ORGANOWY I EMPORA CHÓRU MUZYCZNEGO W KOŚCIELE  
PARAFIALNYM P.W. ŚW. MIKOŁAJA W BIAŁYM KOŚCIELE**

Dokumentacja fotograficzna obiektu przed konserwacją

Fot. Antoni Guzik  
2021



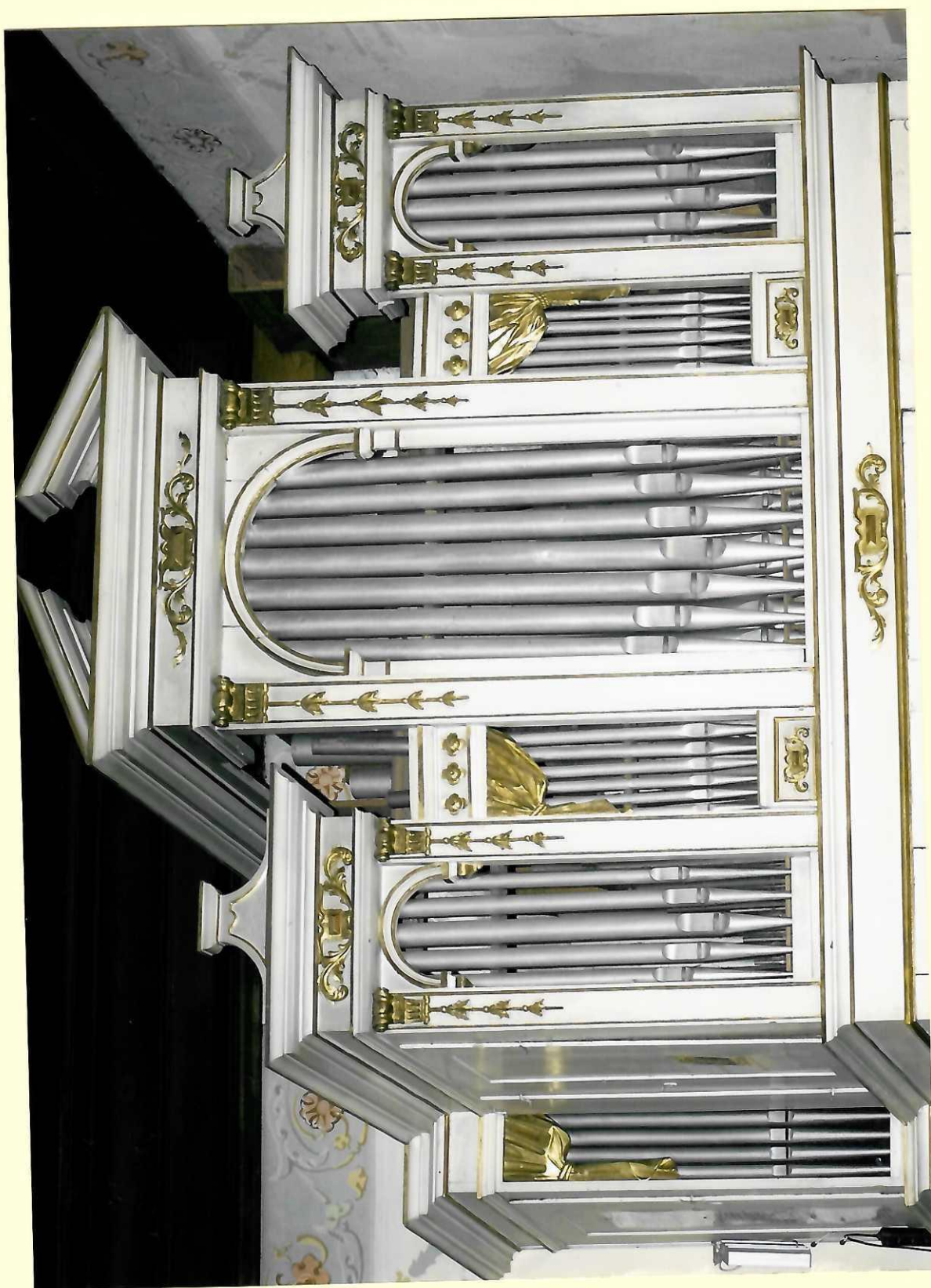
Fot. 1. Biały Kościół. Kościół parafialny p.w. Św. Mikołaja. Prospekt organowy i empora chóru muzycznego. Stan zachowania przed konserwacją Fot. Antoni Guzik, 2021.





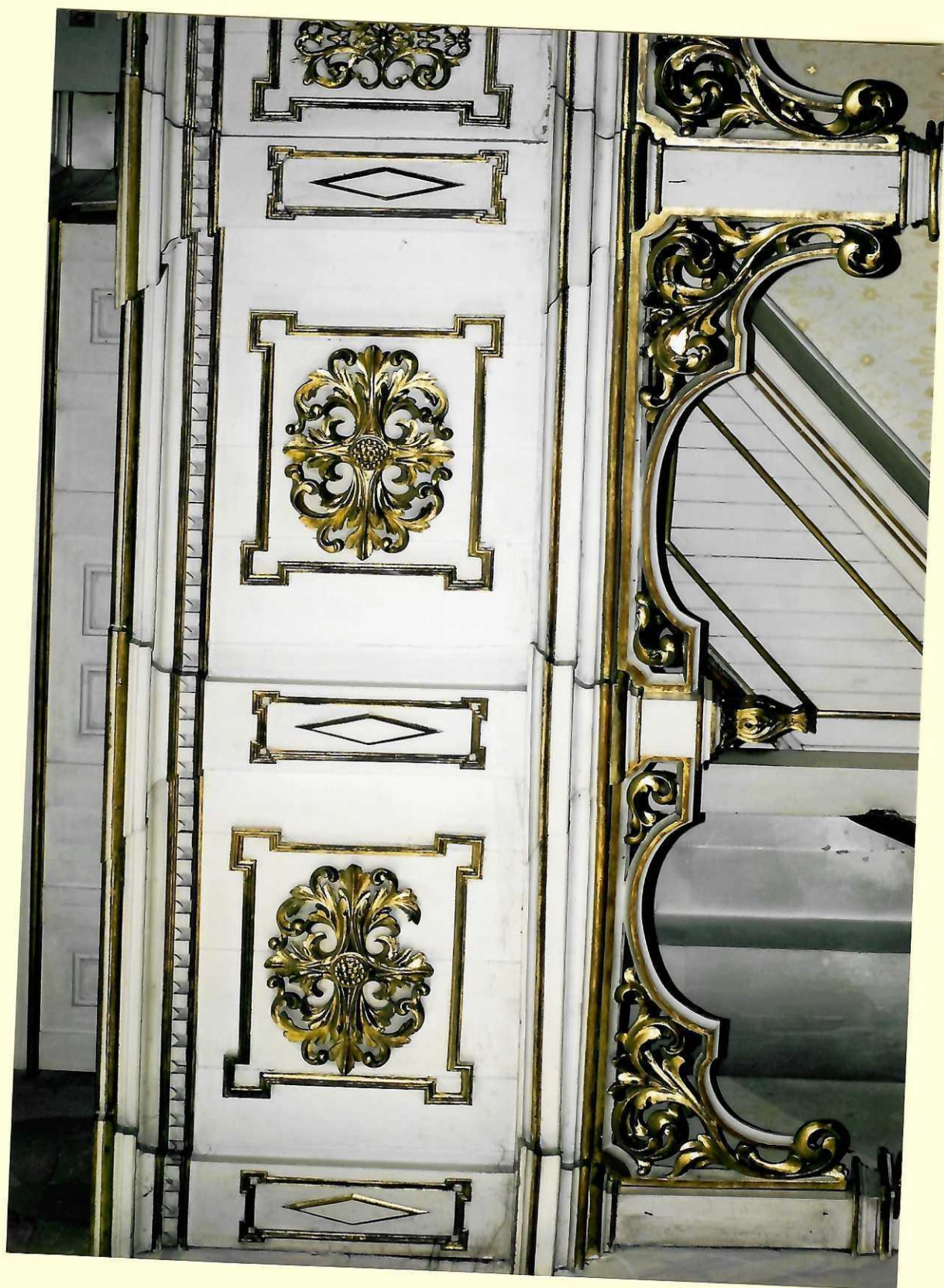
Fot. 2. Biały Kościół. Kościół parafialny p.w. Św. Mikołaja. Prospekt organowy i empora chóru muzycznego. Fragment po stronie południowej. Stan zachowania przed konserwacją Fot. Antoni Guzik, 2021.





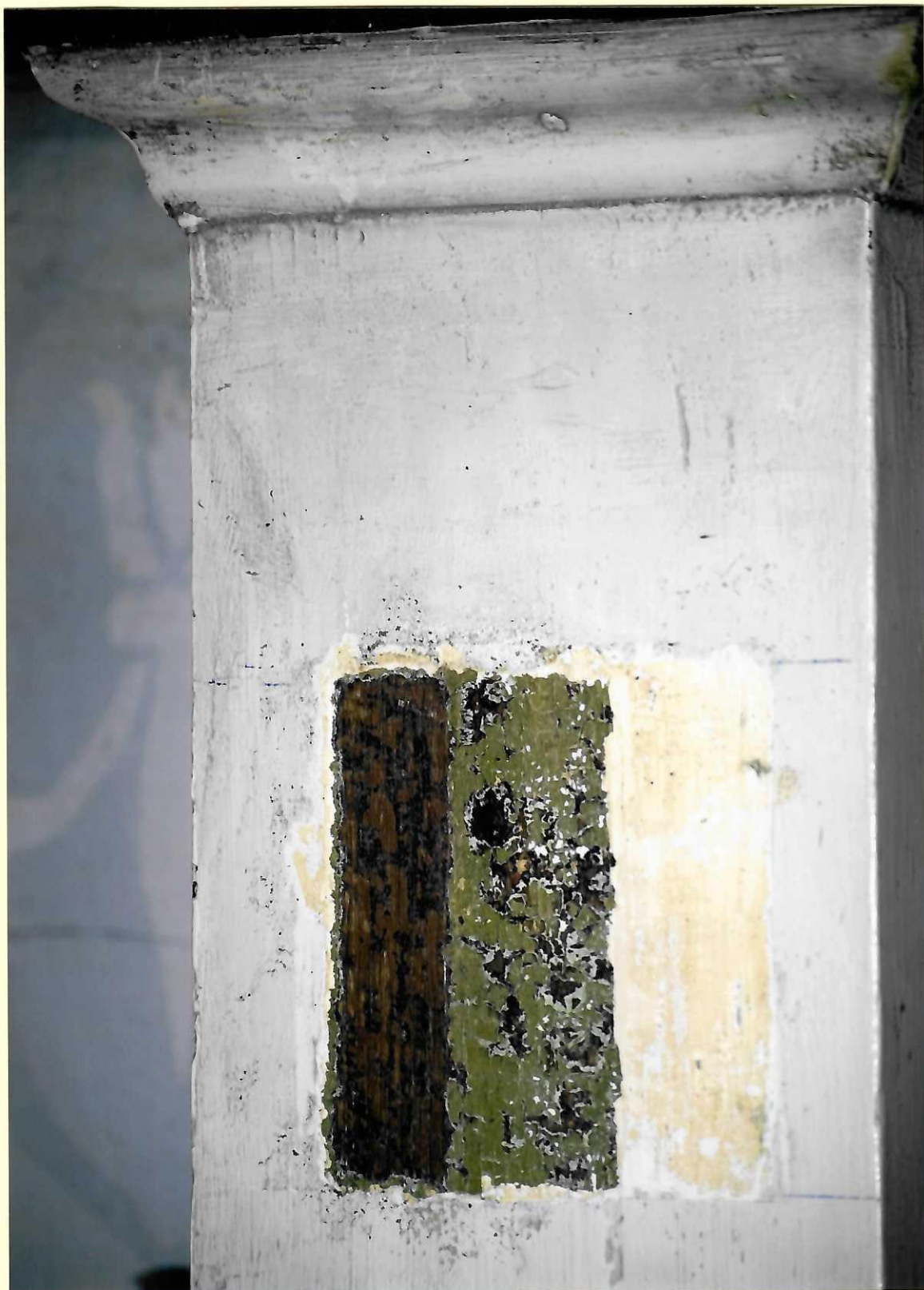
Fot. 3. Biały Kościół. Kościół parafialny p.w. Św. Mikołaja. Prospekt organowy i empora chóru muzycznego. Szafa prospektu organowego po stronie północnej. Stan zachowania przed konserwacją Fot. Antoni Guzik, 2021.





Fot. 4. Biały Kościół. Kościół parafialny p.w. Św. Mikołaja. Prospekt organowy i empory chóru muzycznego. Fragment balustrady empory chóru muzycznego po stronie południowej. Stan zachowania przed konserwacją Fot. Antoni Guzik, 2021.





Fot. 5. Biały Kościół. Kościół parafialny p.w. Św. Mikołaja. Prospekt organowy i empora chóru muzycznego. Fragment filara empory. W odkrywce widoczne dwa przemalowania olejne i pierwotna malatura w kolorze brunatno czerwonym. Stan zachowania przed konserwacją Fot. Antoni Guzik, 2021.



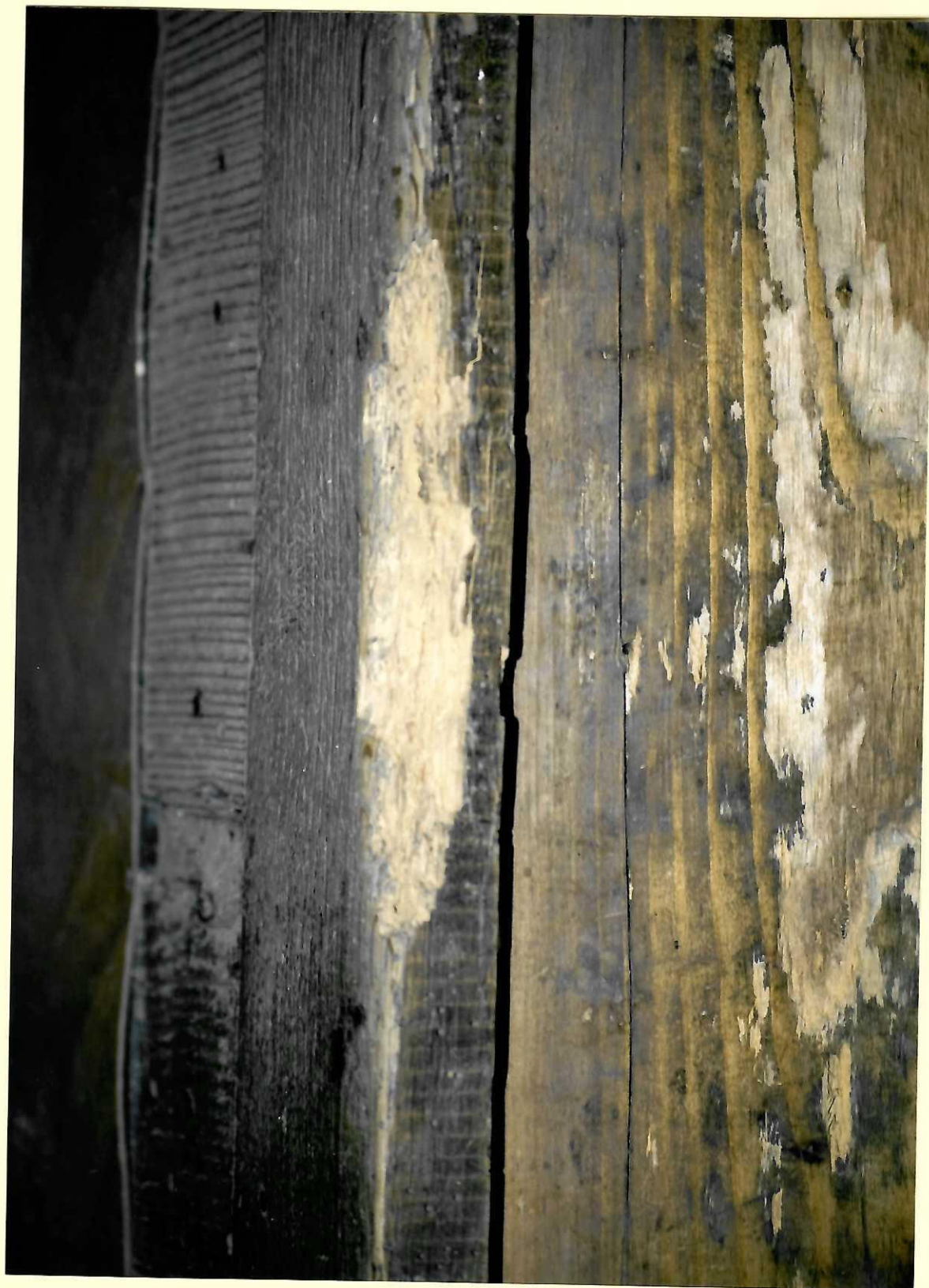


Fot. 6. Biały Kościół. Kościół parafialny p.w. Św. Mikołaja. Prospekt organowy i empora chóru muzycznego. Fragment balustrady empory. W odkrywce widoczne dwa przemalowania olejne i pierwotna malatura w kolorze brunatno czerwonym. Stan zachowania przed konserwacją Fot. Antoni Guzik, 2021.

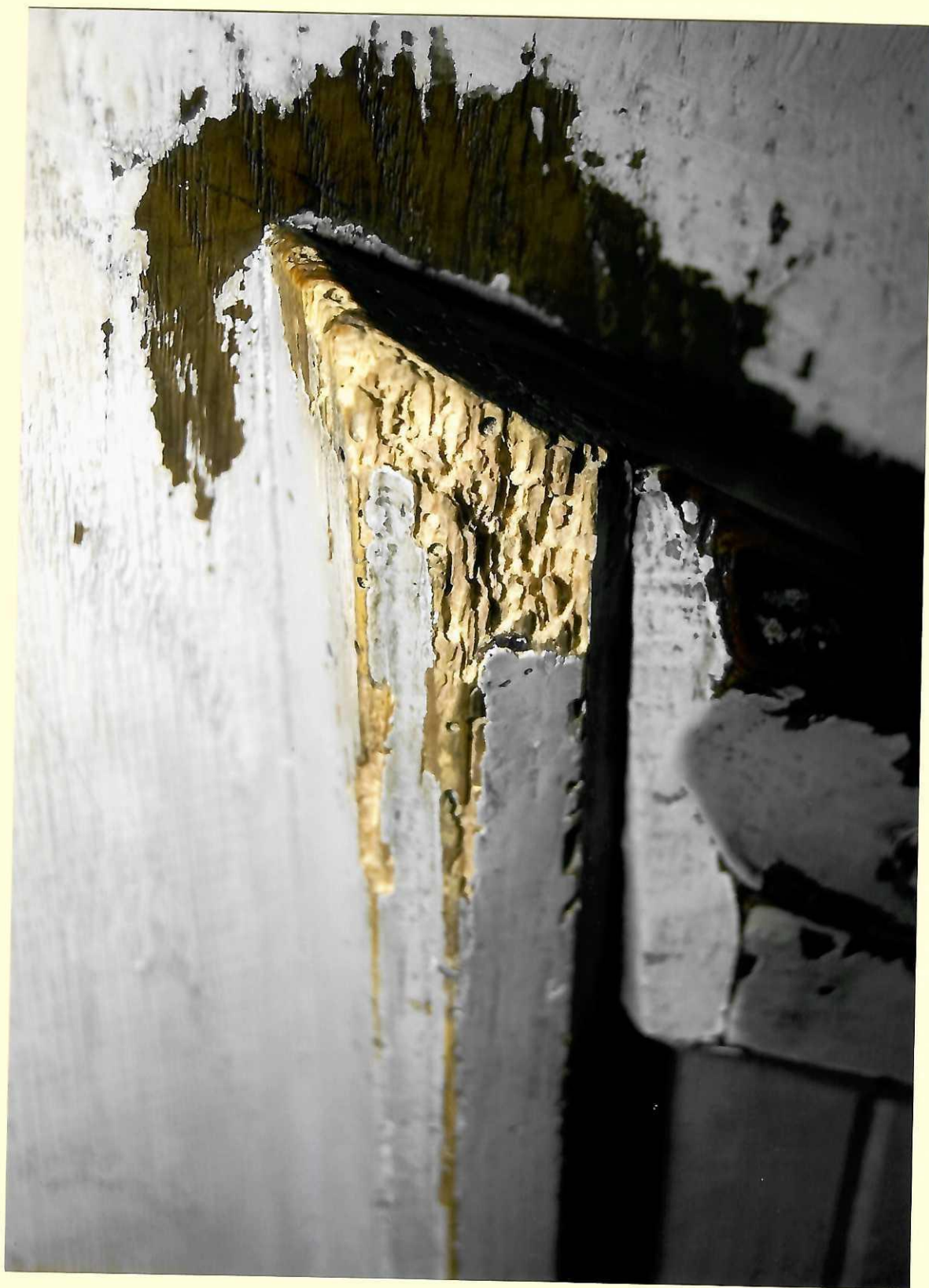


Fot. 7. Biały Kościół. Kościół parafialny p.w. Św. Mikołaja. Prospekt organowy i empora chóru muzycznego. Podłoga empory. W odkrywce widoczne belki konstrukcyjne empory. Stan zachowania przed konserwacją Fot. Antoni Guzik, 2021.





Fot. 8. Biały Kościół. Kościół parafialny p.w. Św. Mikołaja. Prospekt organowy i empora chóru muzycznego. Fragment schodów na emporę. Widoczne zniszczenia spowodowane działalnością drewnojadów. Stan zachowania przed konserwacją Fot. Antoni Guzik, 2021.



Fot. 9. Biały Kościół. Kościół parafialny p.w. Św. Mikołaja. Prospekt organowy i empora chóru muzycznego. Fragment balustrady schodów na emporę. Widoczne zniszczenie spowodowane działalnością drewnojadów oraz w naturalnej odkrywce - pierwotna malatura w kolorze brązowo czerwonym. Stan zachowania przed konserwacją Fot. Antoni Guzik, 2021.





Fot. 10. Biały Kościół. Kościół parafialny p.w. Św. Mikołaja. Prospekt organowy i empora chóru muzycznego. Odwrocie filunku szafy organowej. Widoczne wykwity spowodowane działalnością mikroorganizmów (pleśń). Stan zachowania przed konserwacją Fot. Antoni Guzik, 2021.



Fot. 11. Biały Kościół. Kościół parafialny p.w. Św. Mikołaja. Prospekt organowy i empora chóru muzycznego. Fragment wiatrownicy instrumentu organowego. Widoczne świeże kopczyki pyłu drzewnego – produktu metabolizmu, czynnych owadzych szkodników drewna. Stan zachowania przed konserwacją. Fot. Antoni Guzik, 2021.



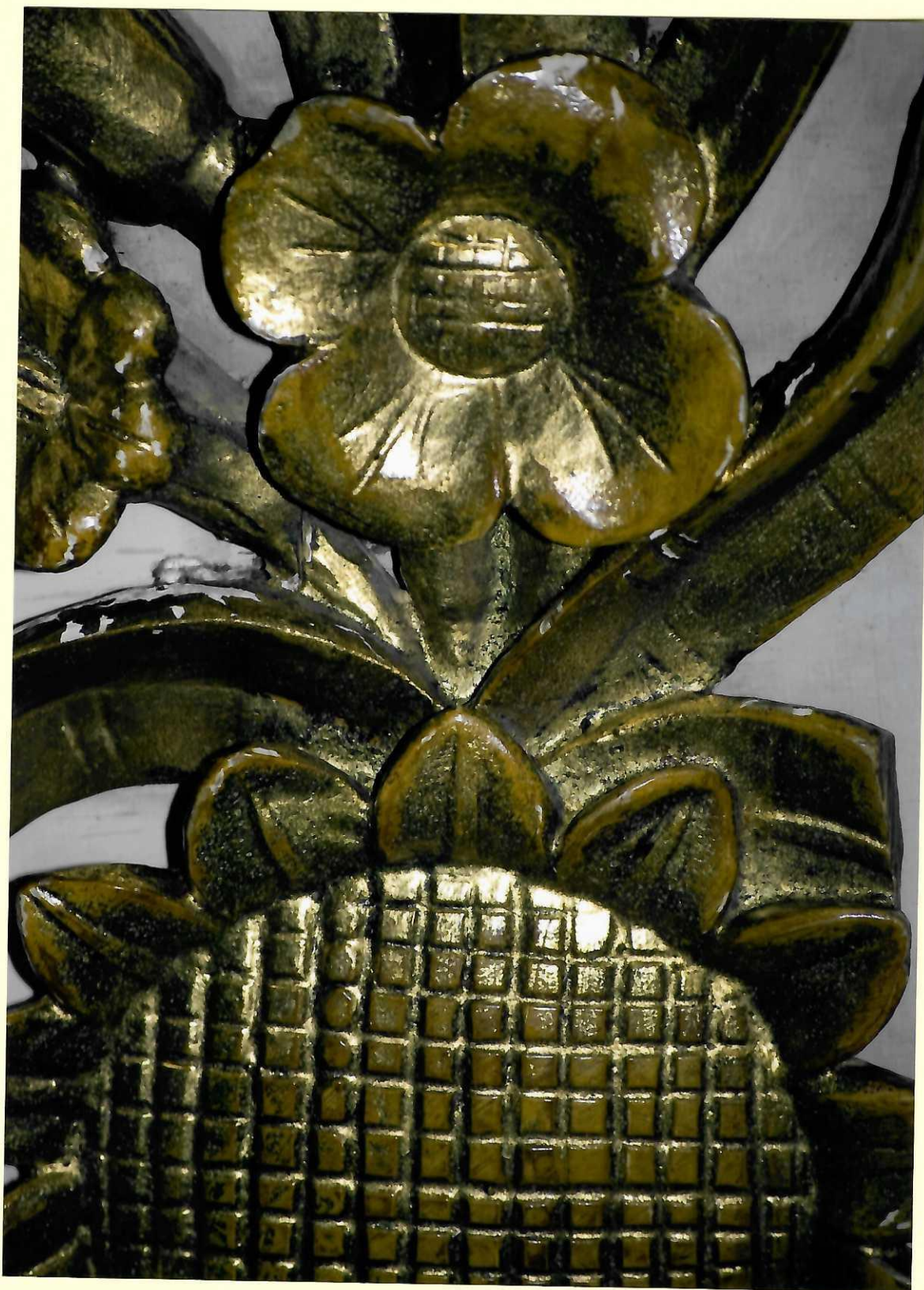


Fot. 12. Biały Kościół. Kościół parafialny p.w. Św. Mikołaja. Prospekt organowy i empora chóru muzycznego. Fragment obudowy szafy organowej. Widoczna wymiana wykonana z sklejki drewnianej. Stan zachowania przed konserwacją Fot. Antoni Guzik, 2021.



Fot. 13. Biały Kościół. Kościół parafialny p.w. Św. Mikołaja. Prospekt organowy i empora chóru muzycznego. Odwrocie balustrady empory chóru muzycznego. Widoczna wymiana wykonana z laminowanej płyty pilśniowej. Stan zachowania przed konserwacją Fot. Antoni Guzik, 2021.





Fot. 14. Biały Kościół. Kościół parafialny p.w. Św. Mikołaja. Prospekt organowy i empora chóru muzycznego. Obudowa kontuaru organowego, fragment. Element snycerski pokryty w całości folią nieszlachetnego metalu (szlagmetal). Stan zachowania przed konserwacją Fot. Antoni Guzik, 2021.